

Spis treści

Przedmowa	9
Wprowadzenie	10
Część I. Główne kierunki ekonomii a teoria dynamicznej gospodarki	25
Rozdział 1. Mikroekonomiczne podstawy makroekonomii głównego nurtu	27
1.1. Teoria równowagi ogólnej	27
1.2. Neoklasyczna teoria zatrudnienia i płac	34
1.2.1. Podażowa strona rynku pracy	34
1.2.2. Popyt na pracę	37
1.3. Neoklasyczna teoria przedsiębiorstwa	40
1.3.1. Krótko- i długookresowa równowaga gałęzi w teorii neoklasycznej	40
1.3.2. Koszty krańcowe i zmienne a postęp technologiczny	44
1.3.3. Gałąź w sytuacji krótkookresowej równowagi z uwzględnieniem postępu technologicznego	53
Rozdział 2. Teoria dynamicznej gospodarki (TDG)	59
2.1. Czego dokonał, a czego nie dostrzegł Joseph A. Schumpeter, prekursor TDG	59
2.2. Podstawowe założenia TDG	62
2.2.1. Alternatywna koncepcja długiego okresu	62
2.2.2. Ceny naturalne i rynkowe	64
2.2.3. Płace nominalne i zyski przedsiębiorstw	64
2.2.4. Optymalne rozmieszczenie produkcji - prawo oszczędności pracy	66
2.3. Płace realne w teorii dynamicznej gospodarki	68
2.3.1. Krzywa produkcji i jej wierzchołki. Równowaga krótkookresowa	68
2.3.2. Mechanizm wzrostu płacy realnej w krótkim okresie	71
2.3.3. Pozytywne skutki wzrostu płac nominalnych w krótkim okresie	75
2.3.4. Dygresja. Wzrost płac nominalnych i realnych z uwzględnieniem kursu naturalnego	80
2.3.5. Skutki zmian procesu krańcowego w gałęzi pod wpływem wzrostu popytu	82
2.3.6. Wzrost produkcji i zatrudnienia towarzyszący zwiększaniu się płac nominalnych	85
2.4. Zależności między stopami inflacji i bezrobocia w krótkim okresie	90

2.4.1. Krzywe UW i UP	90
2.4.2. Inflacja i bezrobocie w następujących po sobie krótkich okresach. Zjawisko histerezy	99
Rozdział 3. Rewolucja keynesowska i synteza neoklasyczna	105
3.1. Podobieństwa między podejściem Johna M. Keynesa a TDG	105
3.1.1. Analiza krótkookresowa	106
3.1.2. Kwestia równowagi w gospodarce. Przymusowe bezrobocie	108
3.1.3. Odrzucenie neoklasycznej hipotezy dotyczącej neutralności pieniądza	110
3.1.4. Sztywność płac nominalnych	111
3.2. Model IS-LM	115
3.2.1. Podstawowe problemy wykorzystania modelu IS-LM w analizach ekonomicznych	115
3.2.2. Model IS-LM według TDG uwzględniający wzrost płacy realnej w krótkim okresie	120
3.2.3. Krzywe IS oraz LM po przejściu do następnego krótkiego okresu według TDG	127
3.2.4. Uwagi na temat tzw. analizy dostosowania za pomocą modelu IS-LM	129
3.3. Krzywa Phillipsa	133
3.3.1. Interpretacja klasycznej krzywej Phillipsa w ekonomii głównego nurtu	133
3.3.2. Klasyczna krzywa Phillipsa a TDG	137
Rozdział 4. Neoklasyczna kontrofensywa	142
4.1. Monetaryzm	142
4.1.1. Reinterpretacja ilościowej teorii pieniądza przez Milтона Friedmana	142
4.1.2. Wpływ pieniądza na wydarzenia w sferze realnej według Milтона Friedmana	148
4.1.3. Charakter pieniądza i jego rola w gospodarce według TDG	155
4.1.4. Naturalna stopa bezrobocia. Krzywa Phillipsa a oczekiwania	164
4.2. Nowa makroekonomia klasyczna 1	174
4.2.1. Hipoteza racjonalnych oczekiwań	174
4.2.2. Teoria równowagi cyklu koniunkturalnego	181
4.2.3. Nieefektywność polityki pieniężnej	183
4.3. Szkoła realnego cyklu koniunkturalnego	185
4.3.1. Przydatność modelu równowagi ogólnej w analizie dynamiki gospodarczej	185
4.3.2. Charakterystyka modeli realnego cyklu koniunkturalnego	192
4.3.3. Modele realnego cyklu koniunkturalnego a „stylizowane fakty”	198
Rozdział 5. Neokeynesizm	201
5.1. Istota neokeynesizmu	201
5.1.1. Podstawowe założenia kierunku neokeynesistowskiego	201

5.1.2. Neokeynesizm a oryginalna teoria Keynesa	206
5.2. Funkcjonowanie rynku pracy	209
5.2.1. NAIRU	209
5.2.2. NAIRU a histereza bezrobocia	216
5.2.3. Sztywność płac nominalnych w teorii neokeynesistowskiej	219
5.2.4. Sztywność płac realnych	222
5.2.5. Przyczyny sztywności płac i jej konsekwencje według TDG	230
5.3. Rynki towarów	235
5.3.1. Nominalna sztywność cen. Hipoteza kosztów menu	235
5.3.2. Ustalanie cen przez przedsiębiorstwa według Arthura M. Okuna i w TDG	244
5.3.3. Przyczyny sztywności cen według TDG	251
5.3.4. Realna sztywność cen w teorii neokeynesistowskiej	253

Część II. Podstawowe zagadnienia ekonomii w świetle teorii dynamicznej gospodarki **261**

Rozdział 6. Cykl koniunkturalny **263**

6.1. Popyt na rosnącą produkcję	263
6.1.1. Kontrowersje wokół prawa rynków Saya	263
6.1.2. Dlaczego podaż nie tworzy popytu na samą siebie	270
6.1.3. Mechanizm powstawania sytuacji kryzysowych w dynamicznej gospodarce	272
6.1.4. Podwyżki płac nominalnych a harmonijny wzrost gospodarczy	274
6.2. Przyczyny wahań wielkości produkcji i zatrudnienia według różnych szkół ekonomicznych	279
6.2.1. Malejąca krańcowa efektywność kapitału według Keynesa	279
6.2.2. Przyczyny i przebieg cyklu koniunkturalnego według TDG	283
6.2.3. Cykl finansowy w teorii Hymana P. Minsky'ego	288
6.2.4. Podażowe przyczyny wahań cyklicznych w teorii realnego cyklu koniunkturalnego	294
6.2.5. Kryzysy walutowe	298
6.2.6. Źródła kryzysów według teorii neokeynesistowskiej	304
6.2.7. Szoki ekonomiczne	307

Rozdział 7. Polityka stabilizacyjna **316**

7.1. Polityka fiskalna	316
7.1.1. Argumenty na rzecz prowadzenia dyskrecjonalnej polityki fiskalnej	316
7.1.2. Wpływ wydatków państwa na popyt globalny. Górna granica mnożnika	321
7.1.3. Skuteczność polityki fiskalnej	329
7.2. Polityka pieniężna	334
7.2.1. Rola pieniądza w gospodarce według różnych szkół ekonomicznych. Założenia neokeynesowskiego modelu polityki pieniężnej	334
7.2.2. Konsensus w kwestii polityki pieniężnej. Strategia bezpośredniego	

celu inflacyjnego	341
7.2.3. Oczekiwania inflacyjne	347
7.2.4. Wiarygodność banku centralnego. Dynamiczna niespójność polityki pieniężnej w czasie. Polityka pieniężna oparta na regułach	350
7.2.5. Model DSGE. Nowokeyensistowska krzywa Phillipsa. Reguła Taylora	355
7.2.6. Polityka pieniężna w Stanach Zjednoczonych - krytyka Davida A. Stockmana	366
7.2.7. Źródła inflacji i polityka pieniężna według TDG	371
Rozdział 8. Wolność gospodarcza	377
8.1. Mity na temat wolności gospodarczej i interwencjonizmu według Toma G. Palmera	377
8.1.1. Wolny rynek a powstawanie monopolu	377
8.1.2. Funkcjonowanie rynku w warunkach niedoskonałej informacji	383
8.1.3. Konieczność spełnienia warunków doskonałej konkurencji	384
8.1.4. Rynki a tworzenie dóbr publicznych	389
8.1.5. Funkcjonowanie rynków w warunkach powstawania korzyści i kosztów zewnętrznych	390
8.1.6. Dygresja. Możliwość uwzględnienia kosztów transakcyjnych w TDG	391
8.1.7. Stopień skomplikowania ustroju społeczno-gospodarczego a potrzeba wprowadzenia kierownictwa państwowego	397
8.1.8. Funkcjonowanie gospodarki rynkowej w krajach o różnym poziomie rozwoju	398
8.1.9. Wolny rynek a występowanie cykli koniunkturalnych. Polityka stabilizacyjna	398
8.1.10. Zaufanie do rynku a zaufanie do państwa	400
8.2. Wolność gospodarcza a funkcjonowanie rynku pracy	401
8.2.1. Krytyka działalności związków zawodowych przez Ludwiga von Misesa, Friedricha A. von Hayeka i Milтона Friedmana	401
8.2.2. Instytucje rynku pracy	411
8.3. Wolność gospodarcza a polityka fiskalna	419
8.3.1. Argumenty zwolenników wolności gospodarczej przeciwko wysokiemu opodatkowaniu	419
8.3.2. Wysokość opodatkowania a tempo wzrostu gospodarczego	421
8.4. Przykłady realizacji zasady wolności gospodarczej	430
8.4.1. Neoliberalizm	430
8.4.2. Konsensus Waszyngtoński	440
Rozdział 9. Wybrane problemy integracji gospodarczej	445
9.1. Obszar walutowy w teorii dynamicznej gospodarki	445
9.1.1. Teoria obszarów walutowych a teoria rozwoju regionalnego	445
9.1.2. Naturalny kurs walutowy według TDG	449
9.1.3. Analiza warunków i korzyści z wejścia do obszaru walutowego z wykorzystaniem kursu naturalnego	455

9.2. Optymalny obszar walutowy	460
9.2.1. Koncepcja Roberta A. Mundella	460
9.2.2. Teorie Ronalda I. McKinnona i Petera B. Kenena	464
9.2.3. Funkcjonowanie obszaru walutowego a problem inflacji	471
9.3. Korzyści i koszty związane z członkostwem w unii walutowej	476
9.3.1. Asymetryczne szoki podażowe i popytowe jako główne źródło niekorzyści	476
9.3.2. Bilans korzyści i kosztów podstawą decyzji o wejściu do unii walutowej	482
Podsumowanie	490
Bibliografia	497

oprac. BPK